

Тема: Предмет психології, її завдання та методи

План

1. Поняття про психологію і психіку. Основні форми прояву психіки.
2. Психологія як наука і навчальний предмет. Галузі психології.
3. Розуміння психіки як властивості мозку.
4. Значення і завдання психології.
5. Методи психологічного дослідження.

Психологія

(від грец. душа і слово, вчення) — наука про закономірності виникнення і діяльність психіки у людини і вищих тварин, про психічні процеси, які є складовими діяльності та спілкування людей, поведінки тварин.

Психологія, як наука, вивчає факти, закономірності та механізми психіки.

Слово психологія з'являється в XVI столітті. Вперше вжите в назві книги, що не збереглась, але згадана в списку праць хорватського гуманіста Марка Маруліча (1450—1524)

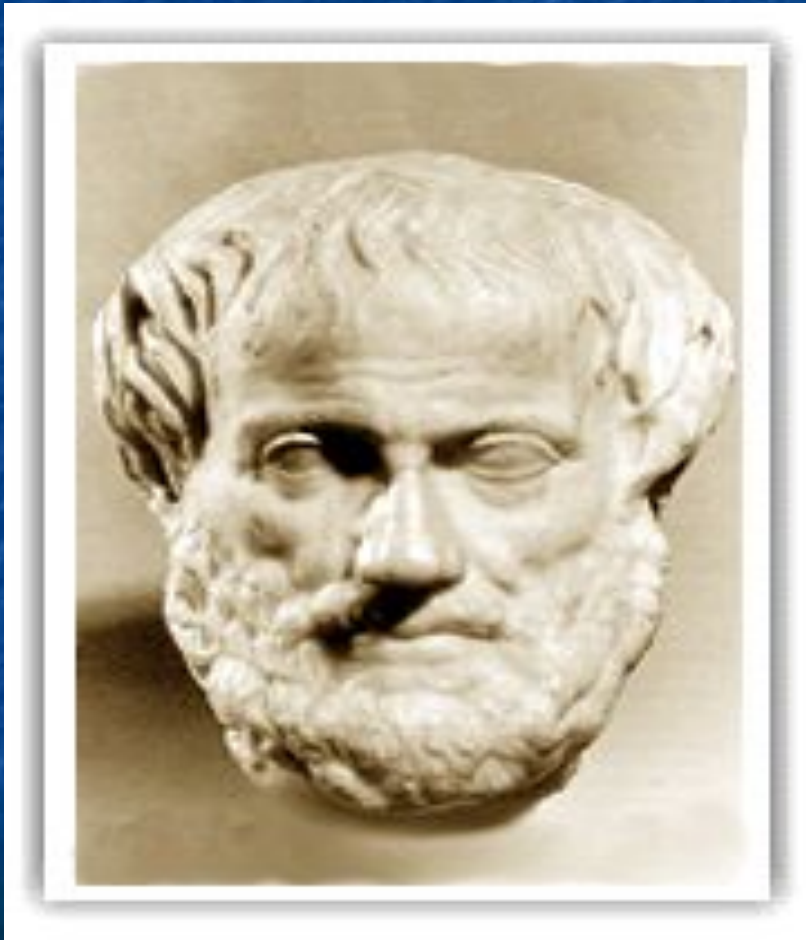

Визнання термін
зажив завдяки
працям Крістіана
Вольфа
(1679—1754)
Psychologia empirica
та Psychologia
rationalis, згаданих у
французькій
Енциклопедії.

Арістотель

(384-322 рр. до н. е.)

Древньогрецький філософ, засновник психологічної системи, принципи і поняття якої виклав у трактаті "Про душу". Арістотель учив, що душу від живого тіла відокремити не можна, оскільки вона є його формою і способом його організації

- в побуті психологією називають світ переживань, мотивів, взаємин, тобто те, що є предметом науки Ψ і описується категорією психічне;
- навчальна дисципліна Ψ викладається у всьому світі як майбутнім психологам, так і студентам суміжних дисциплін, в Україні з 1998 року Ψ входить у навчальну програму середньої школи;
- про психологізм, говорять у випадках, коли психологією пояснюють явища та факти не Ψ -них дисциплін (термін поширений у мистецтві та правознавстві);
- на ринку послуг присутні пропозиції психологічних тренінгів, тестів, консультацій — практик, що часто не мають наукового підґрунтя, але «використовують бренд».

Душа - невидима частина тіла, а тіло -
видима частина душі

Аркадій Давидович

Душа человека заключается в его делах

Генрик Ибсен

Душа - это бог, нашедший приют в теле
человека

Луций Анней Сенека (старший)

Душа - стекло. Бог - это свет, проходящий
через стекло

Лев Николаевич Толстой

**Збери всередині
себе свої думки і
в собі самому
шукай справжніх
благ. Копай
всередині себе
криницю для тої
води, яка зросить
і твою оселю, і
сусідську**

Григорій Сковорода

Завданням психології

нарівні з вивченням психологічних фактів і закономірностей, є встановлення механізмів психологічної діяльності. Це означає вивчення роботи конкретних анатомо-фізіологічних апаратів, які здійснюють той чи інший психічний процес. Тут психологія стикається з рядом наук: медициною, фізіологією, біофізикою, біохімією, кібернетикою та ін

Особливості психології як науки

ПСИХОЛОГІЯ

Особливості

1. Психологія – це наука про найбільш складні явища, які відомі людству.
2. Психологія як наука особлива тому, що в ній ніби зливаються об'єкт і суб'єкт пізнання.
3. Особливості психології Полягають в її унікальних практичних наслідках.
4. Психологія – одна із найбільш перспективних наук

Особливості

ПСИХОЛОГІЯ

Предмет і завдання загальної психології

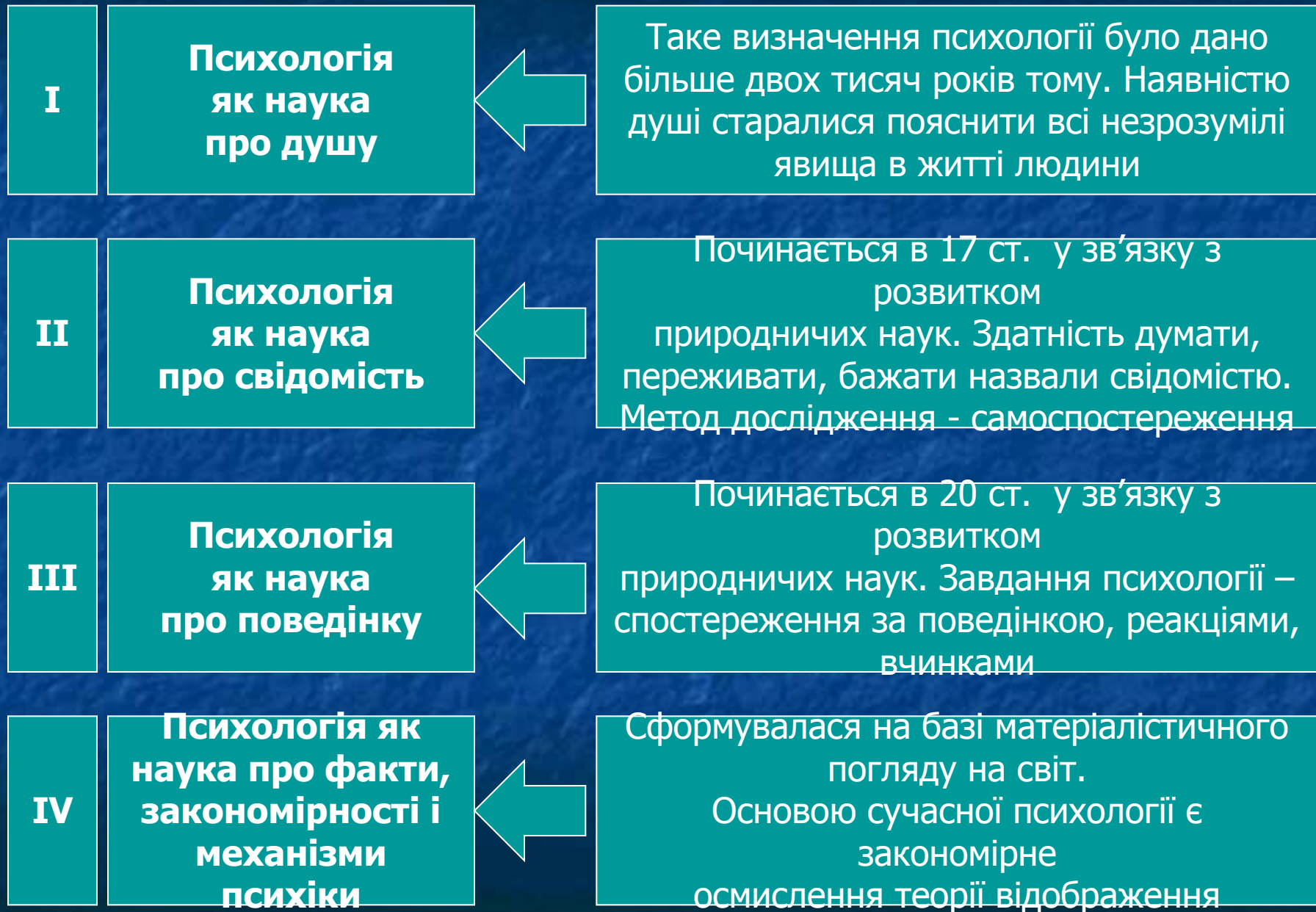
ПРЕДМЕТ ПСИХОЛОГІЇ

Психіка
Свідомість
Несвідоме
Особистість
Поведінка
Діяльність

- Якісне вивчення психічних явищ.
- Аналіз формування і розвитку психічних явищ
- Вивчення фізіологічних механізмів психічних явищ
- Сприяння планомірному залученню психологічних знань в практику життя і діяльності людей

ЗАВДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ

Етапи розвитку психології

Базові галузі психології

Спеціальні галузі психології

Генетична психологія

Психофізіологія

Диференціальна
психологія

Вікова психологія

Соціальна психологія

Педагогічна психологія

Медична психологія

Юридична психологія

Патопсихологія

Психодіагностика

Основні функції психіки

Функції психіки

```
graph TD; A[Функції психіки] --> B[Відображення впливів навколишнього світу]; A --> C[Усвідомлення людиною свого місця в оточуючому світі]; A --> D[Регуляція поведінки і діяльності];
```

Відображення впливів
навколишнього світу

Усвідомлення людиною
свого
місця в оточуючому світі

Регуляція поведінки
і діяльності

Методологічні принципи психології

**Принцип
детермінізму**

Фіксує причинну зумовленість психіки і включає її у зв'язки і відношення об'єктивних явищ, які існують поза суб'єктом

**Принцип
відображення**

Показує, що психічні явища несуть у собі зовнішній зміст. Психіка тлумачиться як суб'єктивний образ об'єктивного світу

**Єдності психіки
і діяльності**

Пояснює механізми функціонування психіки: психіка виникає, розвивається і існує в діяльності як способі життя суб'єкта

**Принцип
розвитку**

Визначає підходи до психіки як до продукту ускладнень взаємин зі світом, що відбувається у різних планах

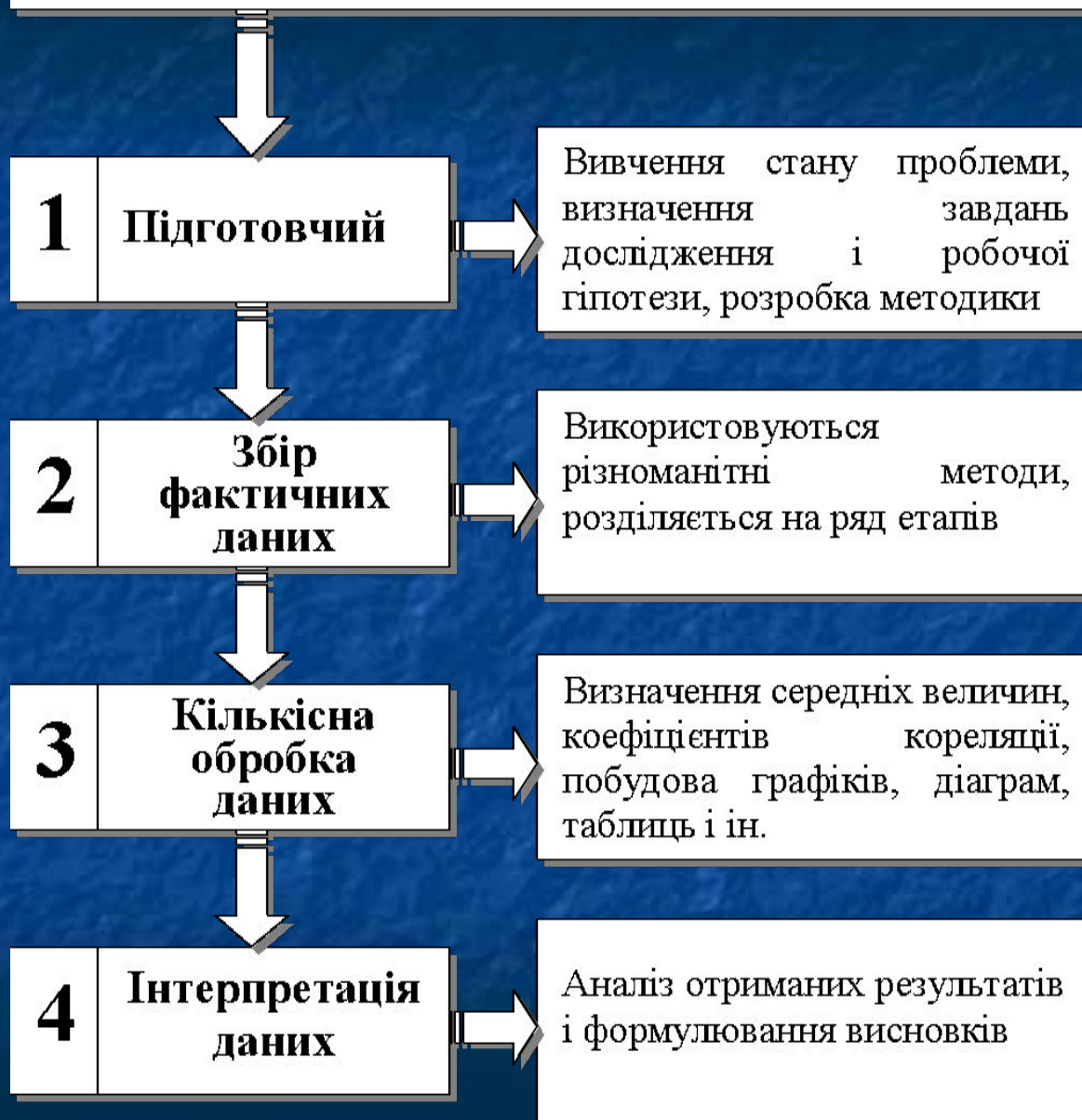
**Системно-
структурний**

Спонукає розглядати психіку як детерміноване і самодетерміноване явище, що є різнорівневим осередком життя і перебуває у розвитку

Методи дослідження в психології

ЕТАПИ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

МАКСИМЕНКО

Сергій Дмитрович
(нар. 15 грудня 1941 р.) –

**доктор психологічних наук,
професор, академік АПН
України, директор Інституту
психології АПН України,
дійсний член Міжнародної
Ради психологів (США). Автор
дев'яти монографій, більш ніж
300 наукових праць, співавтор
першого в Україні підручника
"Педагогічна психологія" та
підручника "Загальна
психологія". Відомий вчений у
галузі педагогічної та вікової
психології**

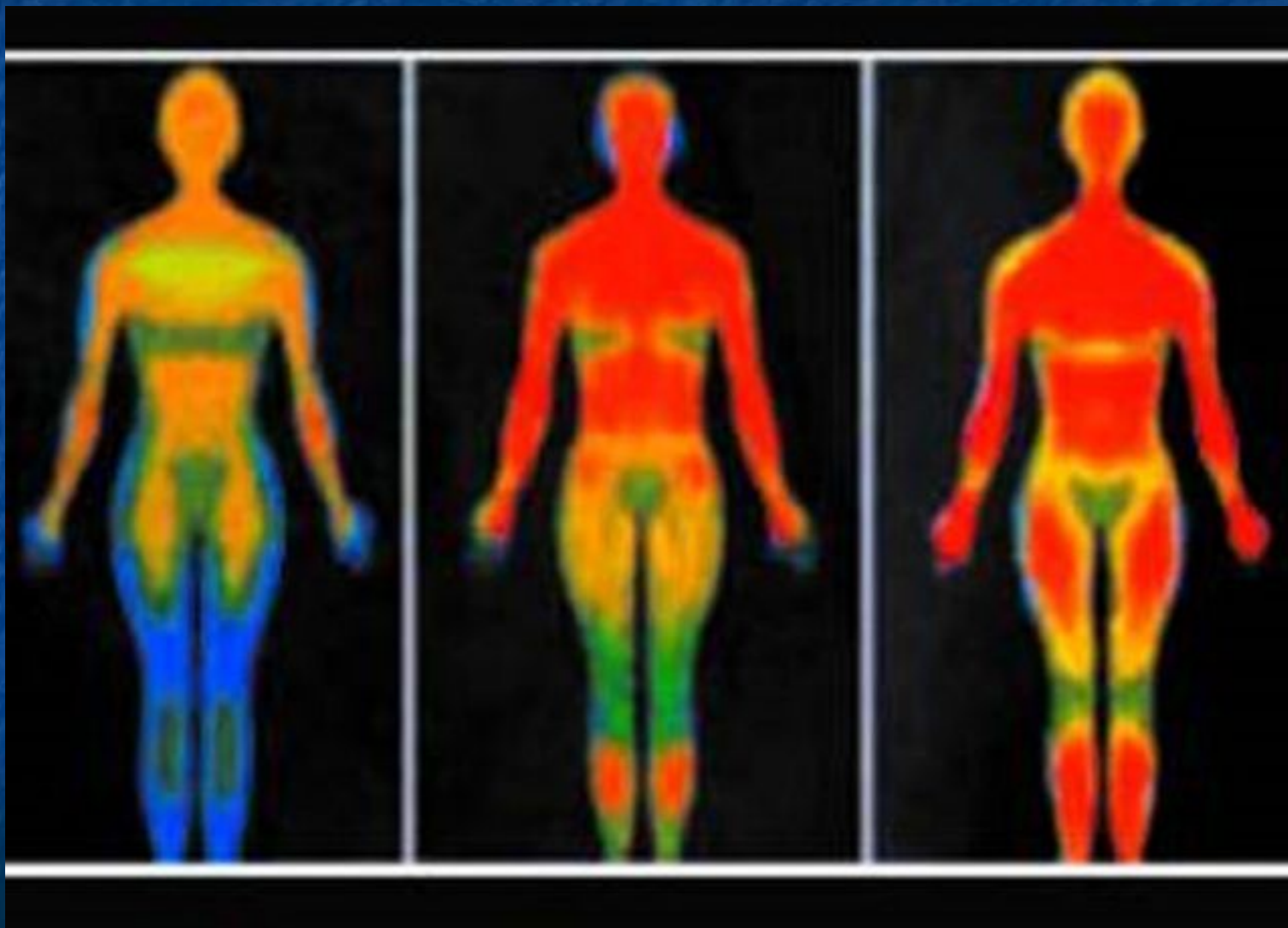

Григорій Сілович Костюк (1899 - 1982) —

**український радянський психолог,
дійсний член АПН СРСР (з 1967
року), заслужений діяч науки УРСР
(з 1970 року), автор багатьох
праць, присвячених питанням
психології навчання й виховання
учнів, розвитку їхнього мислення і
здібностей, формуванню
особистості, а також питанням
теорії й історії психології.**

**Г.С.Костюк написав українською
підручник «Психологія», виданий
вперше 1939 року, що витримав
безліч перевидань (1941, 1955,
1961, 1968 рр.)**

Чи є душа?

Чи є психіка у тварин?

